

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1120 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА: \$7.00 One year
\$3.75 Six months
\$2.00 Three months

В Джерсі Сіті і закордоном:
\$10.00 One year
\$5.25 Six months
\$2.75 Three months

Число в понеділок (англійською мовою):
\$2.50 One year
\$1.50 Six months

Foreign and Jersey City Rates:
\$10.00 One year
\$5.25 Six months
\$2.75 Three months

Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):
\$2.50 One year
\$1.50 Six months

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0682.

Гожна змінити адресу коштую 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ГЕРІ С. ТРУМАН

Вибори скінчилися, нарід сказав своє слово. Переміг у президентських виборах Гері С. Труман, кандидат Демократичної партії й теперішній президент.

Живемо в країні, де більшість рішас та де згідно з американською поведінкою кандидат, що перепав при виборах перший висилася побажанням своєму противникові, який уже є тільки президентом країни, якої добро ставиться вище особистого добра чи добра партії. В такий самий спосіб приймась вислід виборів цілий американський нарід, себто кожний і кожна з нас, не зважаючи, до якої партії хто з нас належить і як хто голосував. Патрістично відчувачі американці бажать нині Труманові, щоб йому щастило в його дальшій праці; бажать теж і ті, що хотіли бачити кого іншого на цьому становищі. Такий є характер американського народу, такий є його спосіб думання і поведіння. Всі демократичні класи, що їх нераз чути в часі виборчої кампанії, вже забулись, так, якби їх взагалі ніхто не чув.

Обговорюючи виборчі вигляди президентських кандидатів, ми були від самого початку цієї думки, що соромно провалиться Волес і ми раді, що так сталося, бо це є наявний доказ, що американський нарід не хоче мати до діла з ніякою партією і з ніякими кандидатами, що шукають попертя комуністів. Ми звертали кількама наворотами увагу на те, що кридиться президента Трумана, коли звальється на нього вини за різні політичні невдачі. Президент Труман дстав був у спадщині по Рузвельті величезний титан, що був зазначений на міжнародному полі різними Ялтами. Дотого треба було кінчити війну, а по війні перевести демобілізацію і не допустити до повнозної господарської кризи. Ми підкреслили заслуги президента Трумана в робітничих справах, чи його відважне становище в справі громадянських свобод. Ми теж не думали так, як це можна було читати в багатьох американських газетах, що маси витають Трумана оваційно тільки з цікавості і як президента, а були цієї думки, що ті самі маси готові теж і на нього голосувати. Зокрема ми зазначили, що немає причини робітництву йти проти Трумана, бо він собі на це не заслужив.

В "Свободі" не заявлялось ніколи за одним чи другим президентським кандидатом, а старалось тільки подавати якнайбільше інформації про їхню політичну діяльність. Так поступали ми і тим разом. Коли ж забирали частіше голос у справі Трумана, то тому, що ми вважали його добрим президентом і не бачили причини, чому треба доконче йти проти Трумана, так, як це діялось спочатку навіть в самих рядах Демократичної партії. Та все це тепер сичилось і ми тільки можемо побажати президенту Труманові теж і в новій наденції якнайбільшого успіху. Такі побажання пересилають йому нині не тільки американські українці, але й пле іх і по-неволі український нарід у вірі, що він постоїть за ті свободи в світі, про які він так часто згадував теж і в часі виборчої кампанії, а на які жде теж і Україна.

Президентські труднощі

Великий американський президент, Тома Джеферсон, коли згадував про свій побут на найвищому державному становищі, казав, що перші місяці солодкі наче медові місяці, але пізніше треба гірко платити за ці короткі хвилини радості, якіч серед "мук і ненависті". Сумніваємось, чи дійсно так але зі становищем президента держави, але й не можна замикати очей на справжні труднощі, особливо в таких часах як сучасні, коли Злучені Держави несуть відповідальність за долю цілого світу.

Найбільше клопоту справляють президентів, як він обіймає уряд, назначування різних осіб на різні відповідальні становища. Це т. зв. "петронедж". Давніше майже всі урядові становища були залежні від партійної приналежності. Тепер, коли федеральні станки залежать від одобрення комісії Сивил Сервіс, 92 відсотків назначень не підпадають під розуміння патронажу. З вищих платних становищ зараховують до патронажу 93 федеральних прокураторів, 93 судових маршалів, 64 колекторів федеральних податків. З менших становищ належать до цієї категорії "джабі" почта-майстри, яких є 21,000, поділений на три класи, однаке ті становища залежні в половині від кого іншого. Це тому що сенатори, члени палати репрезентантів і ін. виборні урядові старіються мати вплив на обсядження таких місць і собі добути якийсь вплив на особу президента.

Коли б узяти під увагу тільки оце догджування різним одиницям при нагоді обсядження урядових становищ новими людьми, то це само становить важливий предмет турботи для президента. До того треба взяти до уваги настановлювання членів кабінету і інших подібних урядів, а теж і амбасадорів та послів до держав цілого світу. Тут уже не йдеться про догджування одиницям, а навпаки, про підшукування одиниць, які надавалися би і хотіли присвятити свій час і маеток для нації. Само собою розуміється, що в таких справах президент мусить загірати прихильності членів кабінету й амбасадорів, щоб він міг придержати їх при собі.

Назначування осіб це тільки зразок; з якими справами зустрічається президент підчас свого урядування. Хто за своєю життя привик бути самостійним і виконувати тільки свою працю, такий людина важко привикнути виконувати працю через своїх повіреників. Чим старша людина попадає на становище президента, тим важче їй заправитися до такої системи.

Коли йдеться про велетенський засяг справ, які підпадають під посередню чи безпосередню контролю президента, то про це сказав президент Вудро Вільсон: "Уряд президента є далеко більший ніж яканебудь людина думає, що вона до нього доросла. Вона може хіба поважно прикладатися до праці і панувати над собою настільки, щоб могло здаватися, що людина гідна того уряду".

Накопичення справ у Білому Домі таке велике, що президент не може основно їх розглянути, або самий налаштувати. Для порівняння треба пригадати, що прем'єр Великобританії має кабінет, який є співвідповідальний з прем'єром. Крім того для церемоній при посвячуванні мостів, шпиталів, кораблів, шкіл і таким подібних, він має короля й корольську родину. Король теж приймає депутатів і високопоставлених гостей. В Америці все те складає на голову президента. Коли в палаті громад британського парламенту хтось надто докучить прем'єрові своєю рухливістю, такого можна іменувати членом лордів і так пошукати з дороги; у Вашингтонському конгресі президент мусить терпеливо ждати на якусь нагоду, поки віднесе перемогу над одиницями, які знають, як дошкулити найвищому урядовцеві.

Для серйозно думаючого президента найбільшою перешкодою до переведення його задум є конгрес, як конституційна установа. Між конгресменами є повно амбітних людей, які хочуть здобути собі безсмертність і тому складають свої плани керування прилюдними справами. Коли в Білому Домі займає становище амбітний президент, який не тільки є наслідувачем своїх попередників, але хоче від себе вестись щось нове, тоді він має важкий горіх до розколення. Приклади таких президентів, як Вашингтон, Джексон, Лінколн, Вільсон, оба Рузвельти, вказують, що то вони зробили Америку великою і розголосили перед світом Злучені Держави як країну ідеалу, однаке вони майже безупинно попадали в конфлікт з конгресом.

Цей конфлікт випливає з самого становища президента. Він є відповідальний за закордонну політику — а це саме в теперішніх часах є понад сили однієї людини; він є головним командантом збройних сил; а найважливіше те, що він є "головним виконним урядником", який має пальнувати виконання законів. А кілька тих законів ухваляють щорічно в конгресі в додатку до давніх?

Крім того, на підставі традиції, президент є провідником своєї партії. Населення

Московська агентура

Тайна поліція за царського режиму славилася своїми агентами-провокаторами, що залазили до революційних організацій, контролювали їх діяльність і навіть могли їх направляти до таких завдань, які були потрібні царському режимові. Загально відома понура історія провокатора Азефа, що 15 роїв аж до 1908 року стояв на чолі бойової організації російських соціалістично-революціонерів і одночасно служив царській "Охрані". Навіть у самім центральнім комитеті більшовицької партії перед світовою війною 1914 року засідав разом з Леніном агент царської охрани Роман Малиновський, член Державної Думи (російського парламенту).

Російські комуністи пішли далеко вперед, як рівняти з царською владою. Нема країни, де б не було московських агентів. Советський уряд, після війська, витрачає найбільше грошей на свою агентуру. Ця агентура має свої "п'ятирічні

вимагає теж від президента, щоб він був лідером, а не прихвостем в прилюдній опінії. Під теперішню пору президент має ще бути провідником політики цілого світу тому, що його країна станула в проводі світу. Отже президент Америки є все під навісленням рефлексів від запризаних держав, а під обстрілом ворожих держав.

Це тільки дуже коротка згадка про те, як розуміти відповідальність президента Злучених Держав. Якщо б президент мав тільки виконати те, що "привязане до його особи, то це саме вказує на працю понад сили людини.

Дотого треба ще згадати обмеження його діяльності на підставі конституції або традиції. До найважливіших конституційних обмежень належить право конгресу ухвалювати податки і дозволяти на видатки, які президент хоче зробити на якусь справу.

Президент може оприлюднити і найбільш спасенні думки, але що з цього, як конгрес не дасть фондів на їх переведення.

Отже до найважливіших завдань, які кожен президент мусить мати на увазі, є вміти приєднати конгрес до своїх задум. А тому, що велика частина конгресменів заважає свій вибір місцевим силам і впливам, то посередню президент мусить знати, як впливати теж на місцеву політику. Таке знання серед теперішніх відносин, коли то побіч великого бізнесу прийшли до сили великі робітничі організації, перевищає силу однієї людини, а з цим і перевищає силу президента. Звідси виходять головні труднощі президента.

плани", свої завдання, і свої способи боротьби з противниками. Дамо деякі приклади з "роботи" советської агентури.

Весь світ, а особливо советські піддані Сталіна, пам'ятають страшні роки терору, зв'язані з іменем комісара Єжова в рр. 1936-37. Мільйони невинних жертв лягли в землю з примхи Сталіна, що хотів налякати всіх — некоммуністів і коммуністів. В той час непомітно зроблено так штуку: НКВД заарештувало тисячі коммуністів — старших і молодшого віку. Их засуджено на основі параграфу 58 (підготовка збройного повстання проти влади). Цих "злочинців" не вислано на Сибір і не покарано смертю: их послано до спеціальних шкід, де их учили агентурній службі. Москва передбачала, що прийде до війни з Німеччиною і проти цього готувала своїх агентів. Перед самою війною цих коммуністів з "параграфом 58" випущено на волю, мовляв, вони відбуду кару. Коли прийшла німецька окупація, то у всіх областях СССР були ці "репресовані коммуністи", що зараз же приголосилися на німецьку службу. Им німці щиро повірили, мовляв, — це ж найбільші вороги Сталіна, бо хотіли повалити його збройним повстанням! Таким чином урядовий апарат в країнах, окупованих німцями, був переповнений коммуністами. Вони, згідно з вказівками Москви, старалися виконувати всі накази німецької влади на шкоду населення, щоб викликати в масах ще більше невдоволення німецькою окупацією. Особливо на Україні аж кишіло більшовицькими агентами. Навіть у Гестапо в відповідальних місцях працювали разом коммуністи з нацистами і спільними силами нащили "українських сепаратистів".

Не обійшлося без коммуністичних провокаторів і на емірації. Наприклад, Москва прислала була за кордон до уряду УНР бувшого генерала української армії Гулого - Гуленка. Москва уміє зломити характер людини: Гулий мусів все же признатися, що його прислано з Москви, щоб довідатися про відносини серед української політичної еміграції. Другий приклад: відомий Гліб Лазаревський, син славного історика України Олександра Лазаревського, прибув 1930 р. у Варшаву мовби для наукової роботи. Тут він зостався, мав зв'язки в українських політичних і наукових колах. Коли прийшла війна 1939 р., то Г. Лазаревський помадрував до советського кордону, відкіль його прислано для агентурної служби.

За другої світової війни генерал Власов, що організував

МИСТЕЦЬКІ СИЛИ ЗІ СКИТАЛЬЩИНИ В КАНАДІ

Канадський "Новий Шлях" з 27 жовтня ц. р. звітлює про "грандіозний мистецький виступ українських артисток", себто прима-бадери Рони Приймий та драматичної сопраністки Наталі Гриньох. Обидві артистки щойно прибули до Канади з Німеччини як українські скитальці. Перший їх виступ відбувся в неділю 24 жовтня в Вінніпегу, в авдиторії Канадсько-Українського Інституту Просвіти. Прибуло понад 1,000 осіб, а сотки відійшли, бо не було місця. Вінніпег Фрі Прес помістила обширну статтю про Рому Приймю, підкреслюючи, що вона "є яскравим прикладом доцільності системи вибраної імміграції, яка допускає в доміно таких способів і талановитих людей". Знов "Новий Шлях" пише, що хто був на мистецьким виступі цих артисток, себто Рони Приймий, її матері півністки Іванни та Наталі Гриньох, цей мусів прийти до переконання, що "Канада насправді дістала пребегаті мистецькі перлини", а "канадський українці мають повну підставу гордитися ними". Про програму пишеться так: "Балетний репертуар Рони Приймий і співоча програма Наталі Гриньох були пребегаті й різноманітні. Виконання високо мистецьке. Кожний виступ одної й другої публіка оваційно нагороджувала гучними оплесками". Часописна згадка кінчиться такими словами: "Із гордістю вітаємо їх як мистців українського роду того високого, калібру, яких Канада досі ще дуже мало має. Ми певні, що вони будуть високо оцінені канадським суспільством і піднесуть ще вище ім'я й добру славу українського народу".

армію з полонених для війни проти Советської Москви на боці Німеччини; мав при собі політичного довідника Зикова. Зиков був прихильний спеціально як агент Сталіна. Р. 1944 Зиков із своїми спільниками захопив німецький аероплан, взяв найважливіші документи з архіву Власова і полетів у Москву.

Ще приклади в Празі (Чехія) виходив за недавньої війни "Казачий Вестник", як орган "козачого руху". Після війни виявилось, що редактор цього органу — Панюта (кубанський козак) був коммуністичним агентом. Ще гірше сталося з російським громадським комітетом, що був у Празі за другої світової війни. Секретарем цього комітету був коммуністичний агент. Коли прийшла до Праги червона армія, то цей секретар передав куди треба імена і адреси російських емігрантів.

Подібних фактів можна навести цілі тисячі. Наприклад, відома російська співачка Глевицька помогла більшовицьким агентам захопити в свої руки генерала Кутепова в Паризі р. 1929.

Ці факти показують нам, що треба дуже стежитися коммуністичним агентам, яких Москва посилає. Вони можуть пробувати дістатися і до українського життя і до українських організацій. Особливо тепер, коли почала свою діяльність Українська Національна Рада, Москва поставила своїй агентурі завдання: за всяку ціну знищити український політичний центр! Вона певно буде пробувати і тут вживати своїх агентів. Тому будьмо осторожні й з цього боку.

О. П.

з прастарою культурою тубільних народів, що боронили їх сотки роїв від московських впливів, та основами старотурецької мови, що стало йому в пригоді і в Царгороді. Маючи маларські здібності значно більші ніж їх міг би мати звичайний інженер, зробив він фарбовими олівцями і акварелями значну збірку образів, що довала добру увагу про зовнішнє життя народів Середньої Азії. З народів Середньої Азії.

(Дальше буде).

М. Бралоуич.

ЧУЖИНОЮ

Вони замвкли, заворожені цим голосом вічної природи, вдивляючись в далечинь. Мовчанку перервав Носенко, промовляючи наів до самого себе. Дивне враження робить на мене цей нестримний рух хвиль. Коли я був в Ялті, вони бухали так об скелистий беріг Чукурлаку, що я не міг часом довго заснути, особливо, коли був спочатку нервовий з непризвичаєння до довгої плавби. Видовище й голос хвиль будять в мені непереможну тугу за далечинню... Може москвини такі тупі й позбавлені кожної творчої фантазії наслідком того, що їх власна земля не сягає властиво віде до моря, а замерзле море ним не є... А разом з тим ніяке видовище природи не викликає в нас в такий мірі чуття нашої скороминучості, як вічність моря й гір. Відрухом на це чуття виникає стремління до самоутіснення власної особи чином, що переступав би вузькі межі й значені їй простором і часом, що мав би в собі щось з тої вічності, якою нас вражають сили природи... — Тугу за далечинню має мабуть вдовольняти ваша дипломатична діяльність, зауважила Мелася з легкою іронією, викликаною може заздрістю людини, що не може міняти до влодобі місця свого осідку, а може й сумною перспективою втратити приятеля.

Насенко відповів їй не по-

мічаючи її іронії: — Москвини й подорожуючи возять везицію з собою. До туги за далечинню прилучає побут поміж ними тут за волею... За волею для творчого чину, основою якого може бути лише вілля, хоч і далека, батьківщина. А тим часом мущу потішати себе тим, що дух, який руйнує зло, готує основу для добра. Тут Носенко спинився, дійшовши до мети, переступаючи яку мусів би говорити про річи, про які говорити уникав звичайно.

Це дівчина, очевидно, зрозуміла. Вона щиро бажала, щоб Дмитро мав змогу вирватися з отруйного оточення советського посольства, а разом з тим думка про його можливий виліз прихмарила все навколо неї. Вона відчула, що місце, яке займав він в її житті, лишилось би пусткою, яку вона не мала б чим замовити. Небезпека втратити приятеля примусила її застановитися над тим, чим був для неї

цей юнак з мрійливими очима, але упертими устами, що свідчили про здібність здійснювати мрії, і мусіла визнати, що він для неї зовсім не байдужий. Несподіване усвідомлення цього глибоко схвилювало її, викликавши в ній раптом чуття, які не давалися полудати відразу в гармонійну цілість. Вона подивилася новими очима на юнака, що сидів біля неї, сперши голову на руку й задивившись на обрій, ніби вона сподівалася відчитати на його обличчі відповідь на питання, які повстали в ній. Відчувши її погляд на собі, він випростався і подивився просто в її поширені, як звичайно в моменти хвилювання, очі з такою відданістю, що вона почервоніла на думку, що він може відгадати мішанину її почуттів, а зокрема своєрідний спротив тим новим відносинам, які виникали поміж ними обома, і як їй здавалось, загрожували обмежтти її дотеперішню психі-

ну волю.

Досі вона любила лише свою родину і мала обов'язки лише до неї, але вони були настільки природні й звичайні, що вона їх вважала не помічала. Її внутрішньої волі родина ані трохи не обмежувала, її думки і мрії ліналися досі вільними і кермованими лише нею самою, тепер же вони почали зосереджуватися в новім напрямку. Вона не мала приятельки на чужині і осягала ясність в собі силою власного духа. Їй трапилося вперше, що для цього її самої вже не вистачало...

Тому вона була замислена й мовчазна, вертаючись додому і була адячна своему супровіднику за те, що він лише своєю привильністю помагає їй запровадити новий лад в її душі. Вона поспішала, бо мала помогти матері златити вечерю, і вони вертались коротким шляхом, вулицями повними людей, що повертались з дитячої праці.

Сотник, якого Носенко хотів лише привитати, відповів розмові з Христею. Він мав часто нові вісті і завжди живі думки. Між українцями він був явищем досить незвичайним. Він не мав і сліду тої, на жаль, так розповсюдженої хибі, яку означається думке слушно словом хуторянство. Туга за далечинною виявилася у нього дуже плідною. Як інженер він займався недовго хронічним регулюванням течії Дніпра, яке москвини переважно інженери переводили так, щоб повільно руйнувала більшу частину їх праці та щоб наступного року можна було починати її наново. Він зголювався до експедиції, яка досліджувала джерела Сирі і Аму-Дар'ї. Гострі контрасти величності непогамованої природи південно-східного Туркестану притягали його не менше ніж прикмети його вільнолюбного населення. Він зазнався

Світовий Конгрес Українського Жіноцтва (СКУЖ)

Збори Ділового Комітету.

В неділю, 17. жовтня, відбулися збори Ділового Комітету СКУЖ в домі Центрального Союзу Українок Америки у Філадельфії. Голова СКУЖ, Олена Лотоцька, представила загальний звіт зробленої праці від останніх зборів, подаючи перш усього радісну вістку, що завдяки кооперації Українського Конгресового Комітету, інтервенції сенатора Ванденберга через адв. Івана Панчука в Дітроїті та конгресмена Ската, через майора Михайла Дармограя, у Філадельфії вдалося нам вивести приїзд як делегати на конгрес голови Об'єднання Українського Жіноцтва на еміграції, пані Ірини Павлюковської.

П. Лотоцька звітувала далі про листи запрошення, які вислано до українських жіночих організацій Аргентини, Бразилії, Канади та Європи, до литовських, білоруських та американських організацій. Відповіді з Гайденої Америки, Союзу Українок Канади, були особливо теплі, американські, білоруські та литовські організації прийняли почин скликання СКУЖ з великим ентузіазмом та обіцяли прислати своїх гостей.

З'язки та прихильне пологдження запросин американських визначних жінок треба завдячити паням Любі Терпак та Юлії Добрянській з Нью-Йорку.

Покликані до звіту референти: Реєстрації — Стефа Вовчок; Резолюції — Олена Шторрін; Імпреди — Марія Хомин; Памяткова Книжка СКУЖ — Стефанія Пушкар; Гостинний комітет і бенкет — Іванна Бенцаль; подали: Реєстраційний: Замовлення готелю для делегаток і гостей, приготування коверток з усіма білетами, відзнаками і т. д. пологджувано в міру того як вони надходили. Делегатки й гості знайшли все в найкращому порядку й готове для них при реєстраційному столі в четвер чи п'ятницю, коли вголосяться. Деякі оголошені досі ще не замовили білетів і готелю. Це рішуче треба приспівити.

Реферати й резолюції: Нюда із запрошених прелегенток не відмовилася говорити на пропонувану тему. Українські

жіночі організації Аргентини і Бразилії, Бельгії, Австрії й Франції прислали вже свої привітні та напружені для правильника плянованої Світової Федерації Українського Жіноцтва, які вжито до проекту. Всі вони жалують, що умовини не дозволяють їм взяти участь у Конгресі. Український Жіночий Пляст у Німеччині та Союз Українок в Австрії прислали повноважності своїм членам, які вже є в Америці, з проханням до Ділового Комітету СКУЖ ці повноважності прийняти.

Імпреди: Від самого початку йшли приготування улаштувати підчас Конгресу виставку українського народного мистецтва, і в тій цілі Діловий Комітет СКУЖ винайняв дві великі кімнати, зараз коло сали нарад, так, що вдасться улаштувати дуже гарний показ надбань нашої народної творчості у всіх її галузях. Експонати будуть з колекції Союзу Українок Америки, Базару, кооперативи у Філадельфії, та приватних людей. Вони великої мистецької вартості та для ока примамливі. Особливу увагу звертають на себе альбоми у мистецьким виконанні окладників, що розкривають глядачам життя українських скитальців у таборах. Фотоальбоми з кожної ділянки українського жіноцтва в таборах вкажуть наглядно, що часу вони не марнували, але серед злиднів і духового гнету була думка і чин, з поглядом у майбутнє. Хоча ці альбоми будуть в мистецькому відділі, бо вигляд їх на те заслуговує, то цілі їх далеко глибша. Ці альбоми, а їх є 14, зладжені делегатурами Об'єднання Українського Жіноцтва в німеччині, та британській зоні, призначені для архіву Союзу Українок Америки, що збереже ті цінності для майбутнього України, як свідка сумних і жорстоких переживань її дітей на скитанні.

Із самого початку приготувань СКУЖ, імпредова секція Ділового Комітету робила старання дати репрезентативний концерт. Обчисливши фінанси й зваживши прохання делегаток, імпредова секція рішилась замість концерту улаштувати комерс із камерною музикою. Підчас і після комерсу делегатки й гості матимуть нагоду

В ЛИСТОПАДОВІ ДНІ

ЗАКЛИК УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

Віriamo, що в кожній нашій громаді відбудеться цього року традиційне свято в пам'ять Першого Листопада. Та цю горічине Листопадове Свято буде для кожного з нас багато глибше в почуваннях і багато важніше в міркуваннях, бо 30-ліття Листопадового Чину сходиться цього року зі століттям „весни народів" і з тристоліттям тріумфального візду Богдана Хмельницького до Києва, а ті річниці пригадують нам не тільки найкращі й найглибші людські ідеї свободи й стремління до незалежності, але й найбільші жертви й героїчні чини для їх втілення й осягнення.

Також нинішні події, духова мобілізація свободних народів до відпору червоного виміра Кремля й збройна, хоч нерівна, боротьба підпільних армій поневолених народів на чолі з Українською Повстанською Армією, викарбовують на душі кожного українця тим глибші карби вражень на кожний спомин тих історичних річниць.

Тому цюгорічній Листопадовій Святі в кожній нашій громаді мусять бути і глибші враженнями і замітніші нашою жертвенністю.

Український Конгресовий Комітет, який переводить збірку 50 тисяч доларів на Політичну Акцію для Допомоги Визволенню України, просить оцим всі наші громади присвятити всі збірки з цюгорічних Листопадових Свят на повниту ціль. Кличемо наші громади в ці великі Листопадові Роковини до оновлення наших ідей свободи й стремління до визволення українського народу та виявлення тої обери в жертвенності на Політичну Акцію для Допомоги Визволенню України, яку веде УКК.

Всі жертви проситься слати на імя й адресу:

UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE

P. O. BOX 721, CHURCH ST. ANNEX, NEW YORK 8, N. Y.

поговорити головню із делегатками з Європи й Канади, як вони собі цього бажали, та відновити старі знайомства з американськими. Комерс буде у п'ятницю в 7 годині вечора.

Памяткова Книжка СКУЖ

буде дійсно цінна памятка. Редакція подбала, щоб був там крім оголошень, добрий матеріял до читання. Замовлено негайно праці з кожної ділянки діяльності українського жіноцтва. І так матимемо статті про надбання українського жіноцтва в мистецтві, літературі, господарстві, та участь у визвольній боротьбі України, про життя і діяльність українських жіночих організацій в Україні та на еміграції, ілюстровані знімками. Обкладинку для книжки зладив наш славний мистець графік Микола Бутвич. Певно не буде й одної особи, що не схотіла б узяти зо собою цю книжку домі, щоб у вільних хвилинок вдома прочитати її та держати під рукою як інформаційний матеріял.

Бенкет буде в суботу в 7.30 у прегарній салі в готелі Аделафія. Секція бенкету радила, щоб делегатки й гості замовляли \$10.00 книжечки білетів, бо це дасть їм нагоду бути на комерсі, бенкеті а навіть танцях про добрий оркестр.

Після звітів і дискусій було чимало запитів, чому деякі наші часисни нічого не писали про СКУЖ, а деякі так скупомаче цей Конгрес був якесь приватне підприємство, а не загально-українське діло. На це питання тяжко було відповісти. Правда, наш комітет не мав досить жінок, що могли б посвятити більше часу на пре-

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

МІСТО НЬЮ-Йорк.

3 інформаційного віча в справі переселення скитальників.

Віче з 17 жовтня в справі переселення скитальників було дуже інтересне для таких, хто хоче стати на допомогу землякам, що зараз перебувають в

сові реїзм. Все таки Діловий Комітет СКУЖ дякує тим часисникам, що уклали місця на дописи, та ще й самі від себе писали.

(Ніякого матеріялу, ні інформацій „Свобода" не одержувала, а написала раз сама від себе. — Ред. Св.)

Наша сеньорка, пані Олена Кисілевська, буде очолювати Конгрес.

Особливо інтересна була на зборах дискусія над питанням про світову федерацію українського жіноцтва. З листів, які прийшли від українок та організацій з різних країн, а з якими досі не було порозуміння, бачимо схожість думок і сильне бажання створити світову українську жіночу організацію для скоординування думки і чину. Замітне також, що всі підкреслювали бажання бачити цю організацію безпартійною. Ці думки збори взяли під увагу до проекту правильника світової федерації українського жіноцтва.

Секретарювали на зборах: Ольга Струк і Юлія Летнавич, що виготовили цей звіт, який поміщено з малими пропусками.

БАГАТІ ЖНИВА

Майже всі читали або чули, як минулого місяця департамент хліборобства передбачував, що цього року фермери зберуть найбільшу за їх історію кількість сільсько-господарських продуктів. На чолі списку — кукуруза. В порівнянні до минулорічного мало-ро врожаю припускають, що цього року буде зібрано 3,528,815,000 бушлів кукурузи — найбільша кількість за цілої нашої історії. Пшениці — 1,284,995,000 — майже рекордове число.

Крім рекордового врожаю кукурузи — яку в Злучених Державах вживають головню до корму худоби — передбачають також найбільший збір

таборах в Європі. Коли я вичитав оповістку в „Свободі", рішився піти. Віче, як звичайно в нас, почалося трохи пізно, але не треба жалувати. Нас прийшло коло дві сотні. Видно не всі хочуть стати до помочи. До того ще причиняються такі люди, які „все знають" і кажуть, що на вічу не доваються нічого понад те, що їм каже нотар, який потверджує підпис. Я самий вислав до Німеччини аплікації на спровадження своїх рідних до Америки, звідки дістав багато інформацій, але як я прийшов на віче, то я ще багато навчився. Генеральний директор Злученого Українсько-Американського Допомогового Комітету в Філадельфії д-р Володимир Галан, говорив близько три години, а люди ставили тільки питання, що навіть і той час був закороткий для всіх інформацій. Трохи мені було дивно, що дехто хотів звернути увагу на іншу справу, яка, хоч і патрістична, однак на ній не було часу на вічу. Але президія так трималася предмету й тому віче принесло велику користь.

Ми, учасники віча, так перейнялися інформаціями д-ра Галана, що були б слухали й до 10 години вночі. Дуже чуливо говорив д-р Т. Воробець, який був головою Української Харитативної Служби, а п. Гаврилко мудро проводив. Ім усім треба скласти признання, як і тим, що підготували віче і тим, що склали жертву на допомогу.

Павло Ленчук, член 204 відділу У. Н. С.

сої, орівів та великий врожай вівса, насіння з лєну, фосолі та тризривих овочів.

Три чинники сприяли цюгорічним жнивям. Перш за все добра погода. Хоч гаряча погода в серпні зробила деяку шкоду, проте переважила добра погода. Два інші чинники — залежні від людини. Це є удосконалення сільсько-господарського знаряддя, машинерії та плекання доброго насіння.

Удосконалена машинерія уможливила обробку таких великих просторів і за такий короткий час, що пару років тому це здавалося неможливим. Коли треба, фермер може сіяти чи збирати жнива і в день і в ночі, за допомогою електричного світла на тракторах та інших машинах. Користування спеціальним насінням — наслідком довголітніх наукових праць на досвідчених державних та стейтових станціях — збільшило врожайність з одного акру.

Візьмім наприклад кукурузу. В 1938 році, з засіяних 94,500,-

000 акрів зібрано 2,549,000,000 бушлів. Цього року, на площі з 86,660,000 акрів мало бути зібрано, як згадано вгорі, 3,528,815,000 бушлів кукурузи. Доброму врожаю сприяло у великій мірі добірне, спеціально виплекане, схрещене насіння. В 1938 році такого насіння вживалося щойно 15 відсотків, нині — 75 відсотків.

Майже рекордний врожай пшениці цього року також у значній мірі завдячує доброму насінню.

Поліпшення сільсько-господарської машинерії та насіння допомогли Злученим Державам збільшити світовий запас найбільш потрібного збіжжя.

Добрий врожай пшениці підтримує запевнення, що експорт пшениці зі Злучених Держав протягом наступного року залишиться на високому рівні, хіба що потреба в пшениці закордоном зменшиться. Департамент хліборобства передбачав у вересні, що буде експортовано щонайменше 450,000,000-бушлів пшениці. Це є більше половини світового експорту пшениці країн, що ввозять пшеницю до країн імпортуючих.

Загальна Рада.

УВАГА! — КЛІВЛЕНД, О., І ОКОЛИЦІ!

3 НАГОДИ 30-РІЧНОГО ЮВІЛЕЮ ЗРИВУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ДО ЗДОБУТТЯ САМОСТІЙНОСТІ ЗЛУЧЕНІ ОРГАНІЗАЦІЇ МІСТА КЛІВЛЕНД

СВЯТОЧНУ АКАДЕМІЮ

В НЕДІЛЮ, 7. ЛИСТОПАДА (NOVEMBER 7, 1948) В САЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ під ч. 2253 Вест 14-та вул.

Початок у годині 3-тій пополудні. Святочний реферат виступить редактор Народного Слова в Пітсбургу д-р Р. Кристальський, прибувши недавно зі скитальщини; також будуть говорити наші адвокати І. Білінський і І. Демкович; декламацію виголосить К. Жук і Е. Палка. Просимо український загаль прийти і послухати цікавих рефератів і своєю присутністю звеличати пам'ять українського зриву.

УВАГА! БАЙОН, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

БРАТСТВО СВ. АРХ. МИХАІЛА, ВІД. 213, У. Н. СОЮЗУ — влаштує —

БАЛЬ

В СУБОТУ, 6. ЛИСТОПАДА (NOVEMBER 6, 1948) В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ. 35 В. 19 вулиця.

Початок Балу 7:00 ввечір. — Вступ 65 ц. Музика Йосифа Слігура — Joe Slihora і його оркестра

Проситься нашу молодіж, місцеву і позамісцеву, братства, товариства і громадянство взяти участь в цім Бали, де всіх щиро вітає і за добру забаву ручить Бальовий Комітет.

ОБ'ЄДНАНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ МІСТА НЬЮ-Йорк

ВЕЛИКИЙ ЮВІЛЕЙНИЙ СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ-АКАДЕМІЮ

ДЛЯ ВШАНУВАННЯ 30-х РОКОВИН
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 7-го листопада 1948 р.
В АВДИТОРІ ВАШІНГТОН ІРВІНГ ГАЙ СКУЛ
при 16-й вулиці та Ірвінг Плейс (між 3-ю і 4-ю Евенями) в Нью-Йорку.

Початок Свята в 7-й год. веч.
У виконанні програми Свята візьмуть участь:

- 1) Хор Української Автокефальної Православної Церкви під керівництвом проф. Василя Завітневича.
- 2) Хор „Боян" при Організації Самопомочі Нової Української Іміграції та Квартет під керівництвом проф. Богдана Крушельницького.
- 3) Зі сольом виступить п. М. Дикий і з декламацією пані Н. Хоманчук.

З промовами виступять п.п.: Адв. М. Гаврилко, голова Комітету, д-р Т. Воробець, Д. Галчин, пані М. Скубова і пані М. Кусі.

У вступній частині Свята буде висвітлена кольорова кіно-картина артист-маларя Івана Кучмака про Визвольні Змагання Українського Народу за останні 30-ти ліття.

Тому, що це історичне Свято відродження української державності влаштувають спільно всі українські організації міста Нью-Йорку, просимо всіх українців ньюйорської митрополії взяти в ньому масову участь і цим належно і гідно вшанувати цю велику річницю, засвідчуючи тим свою духову і національну єдність, яка в теперішню велику пору так дуже потрібна.

Запрошуємо всі українські організації взяти участь у Святі зі своїми прапорами. Вступ, в ціні одного долара, можна набити в: „Арт Моде", 181 — 2 Евеню; „Сурма", 11 Іст 7 вул.; „Наш Базар", 151 Евеню А і в Українській Кооперативі, 76 Іст 7 вул.

Об'єднаний Комітет Українських Організацій міста Нью-Йорку.

УВАГА! — АМСТЕРДАМ І ОКОЛИЦІ!

ТРИДЦЯТИ-РОКОВИНИ ЛИСТОПАДОВОГО ЗРИВУ

— обходять — АМСТЕРДАМСКА ГРОМАДА КОНЦЕРТОМ

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

В НЕДІЛЮ, 7. ЛИСТОПАДА (NOVEMBER 7, 1948) В ГОД. 3-тій ПОПОЛУДНІ В ЦЕРКОВНІЙ САЛІ.

У програмі беруть участь українські скитальці. Дохід зі свята на Український Допомоговий Комітет. Закликаємо українські громади з Брод Албі, Кокус, Пітсва, Трой, Лига Фадс і всіх інших околичних українців взяти участь в цім Великій Святі.

УВАГА! ВУНСАКЕТ, Р. АЙ., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

УКРАЇНСКА ПРАВОСЛАВНА ПАРОХІЯ СВ. АРХ. МИХАІЛА І БРАТНІ ОРГАНІЗАЦІЇ — святкуватимуть КОНЦЕРТОМ

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

В НЕДІЛЮ, 7. ЛИСТОПАДА (NOVEMBER 7, 1948) В ПАРАФІЯЛЬНІЙ САЛІ, 74 ГЕРИС ЕВЕ.

ТОЧНО в год. 2:30 попол. Вступ на концерт лише 75 центів.

Того ж дня зараз по Службі Божій в Українській Православній Церкві відбудеться ПАНАХИДА по покійних героях. Муз. Хор під управою п. Я. Маринюка співатиме перший раз цілу Панахиду. В програмі КОНЦЕРТУ входить пісня СТІЛЕЦЬКІ, як рідною і ПОВСТАНСЬКІ УПА. Виконає їх ХОР МУЖ. І МІЩ. Скріпковий ТРІО з піаном, СОЛЯ і декламації. СВЯТОЧНИЙ РЕФЕРАТ виголосить учасник ВИЗВОЛЬНИХ ЗМАГАНЬ Всес. о. А. Берні. Парохія і братні ОРГАНІЗАЦІЇ запрошують усіх місцевих і позамісцевих громадян взяти участь в так ВАЖКИХ ІСТОРИЧНИХ СВЯТІ. Всі як один на СВЯТО-КОНЦЕРТ і доклади, що ми не забуваємо віддавати пам'яті тих, котрі нежалили віддати своє життя в обороні РІДНОГО КРАЮ.

Святочний Комітет.

УКР. АМЕРИКАНСЬКІ ВЕТЕРАНИ

Ньюйорський Повст виставлять

НА ФОНД ДОБРОДІЙНИХ ЦІЛЕЙ

УКРАЇНСЬКИМ

ДРАМАТИЧНИМ ГУРТКОМ

ТОБІЛЕВІЧОВУ КЛЯСІЧНУ

ДРАМУ

„БЕЗТАЛАННА"

ЛІЦЬ ОСОБИ:

Катрія Гупало Іван Колосів

Стефанія Тураш Павло Слободян

Люба Терпак Василь Чупа

Елена Евасенко Іван Різник

Лариса Кукрицька Михайло Дикий

Михайло Терпак Яновський

Режисер: ІВАН КОЛОСІВ

Музика: СТЕФАНІЯ РІГЕЛЬ

Балетмайстер: ВІКТОР СТЕГЕЛЬ

Танці: Укр. Танцюристи, Н. Я.

FASHION INSTITUTE

225 West 24th Street,

New York, N. Y.

ТИКЕТИ: \$1.80 — \$1.20

У: Surma, 11 E. 7th Street

Nash Bazaar, 151 Ave. A.

Post Hdg., 59 St Mark's Pl.

"Svoboda", 83 Grand St., J.C.

НЕДІЛЯ

14. ЛИСТОПАДА

Початок 6. ввечір

СТЕФАНІЯ ТУРАШ

СТЕФАНІЯ ТУРАШ

СТЕФАНІЯ ТУРАШ

СТЕФАНІЯ ТУРАШ

СТЕФАНІЯ ТУРАШ

СТЕФАНІЯ ТУРАШ

СТЕФАНІЯ ТУРАШ

СТЕФАНІЯ ТУРАШ

СТЕФАНІЯ ТУРАШ

СТЕФАНІЯ ТУРАШ

СТЕФАНІЯ ТУРАШ

СТЕФАНІЯ ТУРАШ

СТЕФАНІЯ ТУРАШ

СТЕФАНІЯ ТУРАШ

СТЕФАНІЯ ТУРАШ

СТЕФАНІЯ ТУРАШ

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

БРОНКС, Н. Й.

Свято Українських Військових Героїв.

В неділю 10 жовтня ц. р. в укр. прав. церкві св. Воскресення в Бронкс, Н. Й. відбулося вшанування пам'яті героїв, що поклали своє життя за волю Батьківщини - України. Церква була гарно освітлена, як в 6 год. вечером зачала наповнюватися тими, що прийшли вклонитися гробові невідомого героя і тим віддати свою глибоку пошану сучасним героям УПА.

Військова чета тихо внесла чорну домовину під сумний та журний спів „Святий Боже“ і поставила посередній церкви. Панахиду відправляли трьох священиків: о. Володимир Профета, о. Іван Федина і о. С. Гриняк. По обох боках труни стояли жовіри з американськими прапорами, а Сестрицтво з українськими. Панахиду співав мужеський хор, під майстерним керуванням проф. Богдана Крушельницького, о. В. Профета виголосив патріотичну проповідь в англійській мові. Описав прославив „Вічну Пам'ять“. Тихо й гармонійно неслися звуки співу, наповнюючи душі присутніх тихим сумом, а прапори легенько ворухились і наче б то шептали слова поета:

„Спій, хлопці, спій,
Про долю й волю твою
спій!“

По закінченні співу склався торжественний похід до катедри: наперед хрест, прапори, Сестрицтво з свічками, а потім воїни, віддавши честь Невідомому Героєві, внесли до церкви домовину, за якою рушили всі присутні. З дзвінцями, прилучуючись до співу хору, працював з треною дзвін. Після того в церковній галі відбувся концерт, що був виконаний мішаним хором, складеним з нових імігрантів, недавньо прибулих з Європи, які вже й тут почали свою працю, бо згуртувалися в Товариство „Самопоміч“, заклали торговельну кооперативу, освітню секцію і дуже гарний хор під керуванням д-ра Володимира Каліни. Хор мав на програмі пісні УПА. Чудові звуки

наповнили галію: Слухаючи їх, душа неслася далеко, за океан, на рідні землі, де, змагаючись з багатьма сильнішими ворогами, наші герої й „сміло дивляться смерті в очі, бо вмерти можна тільки раз...“ Дуже гарні були декламації пані Н. Хомачук та пана О. Бісика. Між співом були також виголошені промови. Дуже палко й сердечно говорив о. І. Федина. Він сильно проговорив до сердець присутніх, закликаючи до жертв на пачки для скитальців. Збірка поступила від слухачів: по \$5: К. Звірко, Іван і Анна Крушельницькі; по \$2: о. Д. Профета, В. Закалужний, Е. Путик, А. Левицький, П. Найдан, В. Сабатюк, І. Семенко, І. Бзан і о. С. Гриняк; по \$1: К. Михайлович, К. Юрдиґа, М. Данилюк, І. Скузінська, П. Треш, П. Пашкевич, Ф. Квасниця, П. Товпишко, Р. Протасевич, Ю. Сидор, В. Кульбаба, К. Кульбаба, О. Даниеляк, Т. Матуляк, М. Гурна, А. Борден, П. Т. інж. А. Статник і інж. П. Красоніс. — Разом \$47.

Дуже енергійну промову виголосив п. інж. Петро Красоніс, зазначивши, що треба сконсолідувати всі наші національні сили і добиватись української державності працею і боротьбою. Промовляла також п. інж. Г. Статник, що закликала всіх до єдності й спільної праці для визволення поневоленої України. Останнє слово сказав о. Дмитро Профета, подякувавши всім учасникам концерту та присутнім за участь у святі та жертві.

Свято закінчилось в дуже гарному й піднесеному настрої гимном „Ще не вмерла України“. Весь чистий дохід призначений на пачки для скитальців, які висилаються до Європи через Кооперативу „Самопоміч“.

інж. Г. Статник.

UKRAINIAN SELF-EDUCATOR
BY
HONORE EWACH, B.A.
PAGES 91—PRICE \$1.00 AT
"SVOBODA"
BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

МОДНА БЛЮЗКА: до офісу, на вулицю, чи до ресторану.

ЗА ЗАЛІЗНОЮ ЗАСЛОНОЮ.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Як їх подають совєтські джерела).

І СТАН В ШКІЛЬНИЦТВІ НЕ КРАЩИЙ...

„Міністерство освіти УРСР і виконком обл. Рад депутатів трудящих не упорядкували облік дітей шкільного віку — прийом дітей в значній частині шкіл проходить самовільно, не розгорнули боротьби за повернення в школу учнів, які відсіялись у минулому навчальному році“.

„Вкрай незадовільно проходить будівництво шкіл та звільнення шкільних будинків, які використовуються не за призначенням“.

„Міністерство освіти УРСР і його видавництво „Радянська школа“ не забезпечили вчасне видання 18 назв підручників та 14 назв програм для шкіл“.

„Рада Міністрів УРСР і ЦК КП(б)У відзначили, що окремі міністерства і республіканські відомства незадовільно виконують завдання, покладені на них постановою Ради Міністрів УРСР від 13.5. — 1948 року „Про підготовку початкових, середніх і середніх шкіл УРСР до нового 1948-9 навчального року“.

„Міністерство меблевої промисловості й столярських виробів на 20 липня ц.р. план виготовлення шкільних парт виконало лише на 25 проц. Укрупномісність парт — парт на 50 проц., а класних дощок — на 16,6 проц.“

„План першого півріччя по виготовленню дитячого одягу підприємствами Міністерства легкої промисловості УРСР виконано на 70 проц., а по Укоопромрад — на 52,5 проц. Не організувало виготовлення учнівського одягу і взуття Міністерство місцевої промисловості УРСР“.

„Міністерство торгівлі УРСР і Укоопспілка не проявили потрібної оперативності в

справі заведення в школи підручників, шкільно-письмового та наочно-навчального приладдя. Велика кількість підручників не вивезена з друкарень і міжобласних баз; не ведеться належної підготовчої роботи по організації і відкриттю при школах ідалень та буфетів“.

Отже знову: облік дітей шкільного віку неупорядкований, будівництво шкіл незадовільне, видання шкільних підручників не забезпечене, вико-

АНГЛІЙЦІ СУДИТИМУТЬ НІМЕЦЬКИХ ГЕНЕРАЛІВ.

Лондон, 3 листопада. — 3 урядового боку стверджено в парламенті, що британський суд вкоротці судитиме трьох німецьких маршалів за воєнні злочини. Йдеться про маршалів Рундштетта і Манштайна та генерала Штрауса. Четвертий з цієї групи, маршал Брауніх, недавно вмер. Заяву про недалекий суд керівників гітлерівської армії зложено у відповідь на критику консервативів, зокрема Вінстона Черчилля, чому того суду не передано ще досі.

нання шкільної обстановки, меблів, класних дощок, шкільних парт — лише 50%, виготовлення учнівського одягу і взуття не виконане, організація і відкриття при школах ідалень та буфетів належне не проведена і т. д. Винні тому за постановою самого ЦК КП(б)У: Міністерство освіти У. Р. С. Р. і виконком обл. Рад депутатів трудящих, Міністерство меблевої промисловості й столярських виробів, Міністерство легкої промисловості, Міністерство місцевої промисловості УРСР, Міністерство торгівлі УРСР, Укоопспілка, обкоми, міськими і райкоми КП(б)У — себто цілий більшовицький партійний і державний апарат.

І що допоможе говорення про неперевірненість рядянської системи, коли факти говорять зовсім щось інше.

ЯКЩО БАЖАЄТЕ ДІСТАТИ ТАКЕ ОБЗЕРЕННЯ, ЯКЕ БУЛО ПЕНІТЕНТІА МОДЕРНЕ, А ЗА ЯКЕ ТРЕБА ПЛАТИТИ НИЗЬКО ОПЛАТУ, ТО ОБЗЕРІТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ НАРОДНІЙ СОЮЗІ

ПОШУКУВАННЯ

РИКШІНСЬКОГО із Золочева, що тепер перебуває в Нью-Йорку, пошукує ІВАН РУДЕНСЬКИЙ, котрий тепер є в Англії. Хто про нього знає, або він самий, прошу з'явитися на адресу:
IWAN RUDENSKY,
Castle Donington, n/r Derby,
Industrial Hostel, England.

ЯРОСЬКОГО ІВАНА зі села Міколичів-Пасх, м. Дрогобич н/в і Семитичі, що виїхав до Америки в 1914 році, пошукує його кривень. Хто знає про нього, або він сам, хай з'явиться на адресу:
LORATUK MYKOLA,
141 Pine St., Box 688,
Thorold, Ont., Canada

МИХАЙЛО і НАДІЯ КАЛІНИЧІ з Підгороду, біля Мукачеве, Закарпаття, пошукують свою родину в Америці. Прошу з'явитися до:
THEO. MENCINSKY,
11948 Lowe Ave., Chicago 28, Ill.

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЗНАЧИТЬ НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕВНИХ, ТРИВИХІХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

ПОСМЕРТНІ ЗГЛАДКИ

Для 1. листопада 1948 р., помер у Гавз Шпиталю, Ворм Кавіти, АНДРІЙ САВРАН, молодий член від 174. у. Н. Союзу. Похорон у смутку Родичів, 5 братів і 3 сестри. Похорон відбудеться з дому жалоби 4. листопада 1948 р., до церкви St. Rose of Lima Church, в 9. годині рано. В. Р. П.

Для 14. жовтня 1948 р. помер в 64. році життя ІВАН КУРИЛО, член Тов. Над Збруча, від 280 У. Н. Союзу в Скентоні, Па. Похорон відбудеться з дому Косію, пов. Березани, Зах. України. Похорон у смутку жону Анастасію і чотирьох дочок: Катерину, Анну, Софію і Євгенію. Похорон відбудеться 18. жовтня з дому до укр. гр.-катол. церкви св. Володимира, а відтак на Катівський цвинтар в Скентоні, Па. — В. Р. П.

Навіть Найгірше Хворі Не Повинні Тратити Надії — Можна Привернути Здоров'я Також Без Помочі Ліків і Операції
НЕРАЗ ВЖЕ НА ПЕРШІЙ ВІЗИТІ ХВОРІ МОЖУТЬ ОДЕРЖАТИ ВАЖНІ І ПРАВДИВІ ВКАЗІВКИ ПРО ЇХ НЕДОМАГАННЯ

ТУРБОТИ ЖОЛУДКА

Високоповажаний Пане!

Двадцять літ добуваю від того часу, як зачав я терпіти на жолудок, думаючи, що це є звичайна нестерпність, почав я лікуватися середньми на прохищення. Це помагало мені тільки хвилино. Обструкція і страждання тих середників підкошували мій стан нервовий до того ступеня, що не міг я знести брешня мук. Переводив я безсонні ночі, а терпів я на напруження нервів, а коли хотілося спати мусів заглядати до чарки. Моє родиле життя було зруйноване і найдрібніша річ доводилася конвульсир. Вийшов сам в гори на 6 місяців та знайшов там хилевого полешку. Також зауважив я, що трачу пам'ять. Життя моє було мукою і я мріяв умерти. Звертався я до різних спеціалістів тут в Італії та піддався різним балабалам під промінянн Востерона. Кожен спеціаліст стосував інші методи. Одначе все без результату. Була і цілковита заперечення. Не мав я вже енергії і Оголошення, яке я прочитав в IL PROGRESSO ITALO AMERICANO, дало мені можливість знати д-ра Мілера. Признаючи, що перша моя візита була дуже скептична. Д-р Мілер не задовів мене багато питань. Я оповів йому про свою недугу і він застосував до мене якісь вступні поради. Сказав мені, що я можу бути тільки тоді здоровим, якщо буду строго триматись поряд, ним приписаних. Я поставився до природних порад д-ра Мілера, можу сказати, що досягнув я чуда. Сьогодні можу дивитись в будучність як молодий чоловік і маю дуже добрий апетит. Життя зачало мені знова усміхатись. Болі і обструкції уступили та моя пам'ять поступово вертається. Почувало себе щасливим серед родини і чуток. Спало добре, а рано встаю свіжим. Це зізнання є добровільним і не для реклами. Це є історія мого життя. Я є дуже зобов'язаний тому, хто мій уздоровити мене. Вдячність змушує мене до писання в цілі рекомендації всім тим, які терплять на тв. зв. невилучувальні недуги. На доказ владності пересилаю д-рові Мілерові мою знимку та дозволяю на ужиття її до якої небузь реклами. — Остаю з глибокою пошаною.

ATTILIO MARTINI, Brooklyn, N. Y.

Неможливе є оголосити всі письма від моїх пацієнтів, висловлюючих подяки за мою опіку і добрі висліди в їх недомоганнях. Письма ті написані чоловіками і жінками, котрі терпіли на найрізніші припадки, як: недомогання шлункові у всіх формах, ревматизм, колена в грудях і крижах, болі в руках і ногах, ослаблення серця, зору і слуху завороти голови, неправильне тиснення крові, цукровий, жовташ (жовтіння в печінках), недомогання нирок і піхури, різноманітні неправильності, а головне недомогання жінкам аластичні.

Ці письма, на бажання, можуть бути інтересованим показані в їх оригінальній і правдо ствердженій формі.

Dr. JOSEPH MILLER, D. C. PH. C. Kinney Bldg., 790 Broad Street (Pir Market St.) Newark, N. J.

Години прийняття: від 9. рано до 8. вечером — неділі і свята від 9. рано до 1. попол. — Тел. Mitchell 2-0773 Доїзд: 3 Нью-Йорку до Кортленд вулиці, описія HUDSON TUBES до Ньюарку, 20. минут.

УВАГА! — КЛІВЛЕНД, ОГАЙО, І ОКОЛИЦЯ!

ПОЖИЧКИ на купно, будову, або поправки, ВАШОГО ДОМУ.

Малі місячні сплати. — Малий процент.

Пятайте нас насамперед.

THE UKRAINIAN SAVINGS Co.
CLEVELAND, OHIO

PProspect 3627 2190 Professor St.

Member Federal Savings & Loan Insurance Corp.

НА БАЖАННЯ

багатьох покупок
адміністрація „Свободи“ вже мас
цього року на продаж

Нові Різдвяні Картки

У ФОРМІ КНИЖЕЧКИ В КОВЕРТАХ

Вони є виготовлені на підставі оригінальних візріц відомого маларя Мирноша. Картки є в п'ятьох кольорах з гарними українськими святочними побажаннями.

Ціна одної картки 15 центів
Дванадцять карток за \$1.50

Замовлення просимо слати враз з грішми втинаючи понижий купон.

Імя

Адреса

ТАРЗАН, ч. 1964. Під знаком револьвера.

Коли ватага обскочила Тарзана, він ухопив крісло й почав ним вимахувати довкруги себе...

...і так тримав їх оподалік від себе. Розлучена товпа вхопила за

свої стрільби... ..а малпчоловік кинув кріслом у виставове вікно.

Серед замішання Тарзан вискочив вікном надвір. Коли він уже був на волі, за ним полипався град кулі.

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО

Завжди ЩАДІТЬ дещо з вашого безбечення. Ми уклалимо прекрасний ЦІЛІЙ ПОХОРОН за \$150.00 у випадку смутку в родині клієнта.

KAIN MORTUARIES, INC.

Найбільший український погребовий зарядчик в Америці
S. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4444

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
84 ELIZABETH AVENUE
NEWARK, N. J.
Phone Blglove 3-8763
225 WEST JERSEY STREET
ELIZABETH, N. J.
Phone EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
зарядку погребовий до \$150
ціна так низька як
ОБСЛУГА НАКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th St., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$180.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами
в БРОНКС, БРООКЛІН, НЬЮ
YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

Branch Office and Chapel:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel.: MEtrose 5-6871